

L-airu miksi shab iswed u griż ihedded li minn waqt għall-
iehor malli jjeoaf ir-rih jinfethu bwieb is-sema u l-ilma li ilu xhur shah
jigma' iibda niezel fi gliegħel u jahsel il-hitana u t-toroq u l-karozzi u jis-
qi r-raba' mifni minn għatx klubi wara n-nixfa tax-xhur twal tas-sajf.

Hafna isostnu li l-holqien iistenbah fir-Rebbiegha meta l-għas-
afar ibejtu, is-siġar jarmu u ż-żahar u l-ward jimlew kullimkien bi
lwien u fwieha. Għaliha madankollu, il-qawmien iibda oabel, hafna
oabel... jibda meta wara nofs Settembru t-temp jiffriska, it-telqa u l-
hedla tas-Saif iħhibu, tibda tagħmel ix-xita u l-art, bħallikieku biex
twieqeb għas-seiha ta' l-elementi tibda tniibbet u bla ma thallik tin-
duna tinza' l-kannella niexef ooxoov u tilbes l-aħdar tari, frisk, fer-
rieh. Mixia oalb l-ghelieci f'dan iż-żmien turik li huwa issa meta n-
natura — l-istess bħal bebbux — tibda tistenbah mir-raqda twila tax-
xhur xahxaha ta' oabel. Huwa f'dan iż-żmien meta l-art tiddemmel,
tinħadem u tinzara' u huwa fil-Harifa stess li l-bidwi ikun jista' jara
b'għaineih iekk dak li ikun difen f'euq l-art ikunx ha l-hajja u nibet
biex aktar 'il ouddiem jixxettel, iikber, iwarrad u jagħti l-frott. Dan
hu ċ-ċiklu tal-hajja li taf il-bidu tagħha fil-Harifa u tintemm fi hrug
ir-Rebbiegha jew dhul is-Saif.

Huwa sewwa sew għalhekk li malli nilmaħ riesqa l-Harifa
nhoss oalbi trid taobeż bil-ferħ u t-tama u riġleija iehduni lejn il-wid-
ien u fuq l-gholijiet fejn inkun nista' noqgħod nitghaxxaq bid-dehra
gdida ta' hdura u hajja.

Mhux li kien inhoss l-istess toanqil meta waqtiet nieqaf biex
nahseb, issa li bdejt nintebah bl-ewwel sinjali tal-harifa ta' haiti.
Għaliha u għal kull min hu daasi fiż-żmien, ir-Rebbiegha għaddiet
darba għal dejiem u s-Saif, nistħajiel, ukoll jiew wasal biex. X'hemm
merfugh għaliha? Harifa u Xitwa? Harifa biss? Waħda oasira?
.....? Mohħi iittaoaal bil-hsibijiet li nhosshom iithalltu
u jitwahħdu mad-dubbii mnissla mill-biża ta' ġeijieni mistur fiċ-ċvar.

Nistħajilni ... aieghed fuq għolia; inħares 'l isfel u ma nilmaħx
ħlief widien kennija ihaddru, mimlija ward u għana u fwieha — huma
d-dehra ta' tfuliti u żgħożiti, li jahasra għalkemm jidhru daashekk fil-
crib ma nista' nerga' nilhaqhom oatt .... Jeħtieġli nibqa' nterraq, dej-
jem 'il fuq, u aktar ma nħares 'il isfel, aktar inhossni nikleb għall-im-
ghoddi waqt li jikber f'sidri l-biża' tal-ġeijieni. Nieqaf ma nistax u għal-

hekk ikolli nibqa' tiela' wkoll jekk mikdud mid-dubbji u mill-għeja li
bil-qajl bdejt inhossha tagħfas fuqi. Quddiemni ma narax ħlief tlajja' u
qčaċet, kif nilhaq waħda dlonk tfiggħ oħra, u wara...oħra u oħra u oħra...
qalbi dejjem ittaqtaq li ma mmurx insib ma' wiċċi l-aħħar quċcata li
wraiha ma jkunx hemm ħlief dagħbien u tmiem. Maħkum minn dawn
il-hsibijiet beżgħana xi hadd ilumni jekk il-harifa ta' haiti mhix għaliha
ħlief għadira li f'wiċċha ma narax għajr dubbji u qtigh il-qalb li waqtiet
iġegħluk tixtieq li qatt ma għext?

Kont nasal biex ninfena għal kollox kieku l-Jien l-iehor ma jfak-
karnix b'ċanfira li bejn Harifa u oħra ma tghaddi l-ebda differenza: it-
tnejn huma l-bidu tal-qawmien ... li ma jistax ikun hemm Rebbiegha
u zahar u frott u għana jekk qabel ma jkunx hemm il-kesha, il-għera u
d-dfin. Ma kienx Hu stess sid il-holqien li qal li l-qamha ma tistax tiehu
l-hajja u tagħti l-frott jekk qabel ma tkunx mietet u ndifnet? Għalfejn
mela dad-dieq u l-qtigh il-qalb? Halli l-irwiefen tal-Harifa u x-Xitwa
(jekk ikun hemm) jonfhu; halli s-siġar jinżgħu mill-weraq u jxiddu de-
hret il-mewt bħal waħda b'dirgħajha miftuħa lesta biex tahtaf kulma
ssib quddiemha; l-aqwa li inti taf għax temmen li dan iż-żmien għad
iġhaddi — jeħtieġli jgħaddi — qabel tkun tista' tfiggħ Rebbiegha oħra
mwarrda, imfewha, dejiema li fiha ma jkunux jistgħu għalik il-biża'
u l-qtigh il-qalb, in-niket u l-għeja, il-mard u l-mewt ... Rebbiegha ta'
hajja li ma tintemmx.

18.X.75.

Glieda

Joseph Sciberras

Il-jum għoddu ntemm.
'ma ħjiel
tat-tmiem
tal-ġlieda qalila li bdiet mal-qawmien,
sa issa, għad mhemmx.
'ma r-rebħa li tidli fil-bogħod.
li tigi, imqar jekk bil-mod.
bil-ħila timlieni
u nibqa' nzomm sod.